

KRAJ

příloha Libereckého kraje
duben 2015

UDÁLOST ROKU

ST. GALLEN — LIBERECKÝ KRAJ

Liberecký kraj a švýcarský kanton St. Gallen oslaví v letošním roce dvacet pět let vzájemné spolupráce. U příležitosti oslav výročí tohoto dlouhotrvajícího a úspěšného partnerství, které by nám mohl závidět nejráději žádný region, se na obou místech uskuteční celá řada společenských, kulturních a sportovních doprovodných akcí.

„Je opravdu výjimečné, aby partnerství mezi dvěma regiony vydrželo tak dlouho a po celou dobu se odehrávalo v tak konstruktivní a přátelské atmosféře,“ říká Willi Haag, člen kantonální vlády St. Gallen. „Věřím, že i v budoucnosti budou výsledky naší činnosti stejně přínosné, jako tomu bylo a je dosud,“ dodává hejtman Martin Půta. Číslo hovoří jasně – od roku 1990 se do výměnných pobytů zapojilo na dva tisíce obyvatel z obou partnerských regionů a tyto aktivity byly podpořeny celkovou částkou v hodnotě přesahující 46 mil. Kč. Žádná čísla už ale nedokáží spočítat, kolik cenných a nových zkušeností mohlo díky těmto partnerským návštěvám vzniknout. Mezi největší úspěchy patří bezesporu navázání intenzivní spolupráce mezi Univerzitou St. Gallen, která je často označována za nejprestižnější ekono-

mickou vysokou školou v německy mluvících zemích a Technickou univerzitou v Liberci. Úspěšně propojit se ale podařilo i mnoho dalších hospodářských, společenských a kulturních aktivit. Celá řada odborných stáží mezi úřady, institucemi a firmami obou regionů přispěla ke zkvalitnění činností v oblastech jako životní prostředí, zemědělství, doprava nebo regionální rozvoj. Příkladně organizaci vzájemné spolupráce vděčí oba regiony především Kooperaci St. Gallen – Liberec ČR. Ta v minulém roce ukončila svou činnost a její úlohu převzaly samosprávy Libereckého kraje a kantonu St. Gallen s cílem i nadále pokračovat v této jedinečné spolupráci. ←

Text: Petr Vondřich

Foto: St. Gallen-Bodensee Tourismus

NA KRAJI

ZUBNÍ POHOTOVOST V KRAJI UŽ I V NOČNÍCH HODINÁCH O VÍKENDU

Rada Libereckého kraje rozhodla o tom, že od 1. dubna 2015 bude pohotovostní služba zubních lékařů v Libereckém kraji doplněna i o provoz v nočních hodinách (18.00 – 6.00), a to v sobotu, v neděli a ve svátky. Ordinance MUDr. Ahmada Abu Bakera, jež bude tuto službu poskytovat, se nachází na adrese: Boleslavova 1136/4, Liberec – Rochlice. I nadále bude fungovat zavedený systém služeb zubní pohotovosti, kdy o víkendech a svátcích v době od 8 do 12 hodin slouží lékař v Krajské nemocnici Liberec, a.s., na Semilsku a Českolipsku pak pohotovost zajišťují jednotliví zubní lékaři ve vlastních ordinacích.

VEDENÍ LIBERECKÉHO KRAJE MÁ NOVOU NÁMĚSTKYNĚ A RADNÍHO

Tajnou volbou byli zvoleni dva noví členové Rady Libereckého kraje. Náměstkyní hejtmana Libereckého kraje pro resort sociálních věcí se stala Mgr. Lenka Kadlecová (ČSSD), radním pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů a rozvoje venkova RNDr. Vít Příkaský (ČSSD). Vedení resortu zdravotnictví se ujal Mgr. Petr Tulpa (SLK), někdejší radní pro sociální věci.

REKORDNÍ INVESTICE DO ZLEPŠENÍ KRAJSKÝCH SILNIC

Liberecký kraj realizuje v letošním roce stavby na silnicích II. a III. třídy za téměř 1,1 miliardy Kč, což je nejvíc v celé jeho historii. Na další stavby za 0,5 miliardy Kč se připravuje projektová dokumentace. Mezi nejvýznamnější letošní projekty patří rekonstrukce mostů v Železném Brodě a Návárově, dokončení III. etapy přeložky silnice II/592 v Chrastavě nebo rekonstrukce silnic ve Rváčově, Zásadě, Horních Mísečkách, Hájích nad Jizerou a mnoha dalších místech v kraji. Dokončeny budou také obnovy silnic poškozených povodní v roce 2010.

ČESKÁ MINCOVNA PROJEVILA ZÁJEM O AREÁL BÝVALÉ JABLONECKÉ PORODNICE

Rada Libereckého kraje schválila dohodu mezi Libereckým krajem, Statutárním městem Jablonec nad Nisou a společností Česká mincovna o budoucím využití pozemků někdejší jablonecké porodnice. Česká mincovna by chtěla stávající stavby zbourat a na jejich místě vybudovat nový areál mincovny. „Liberecký kraj i Statutární město Jablonec nad Nisou mají zájem na dalším rozvoji města jako významného centra mincovní a medailéřské výroby,“ uvedl náměstek hejtmana Marek Pieter.

HEJTMANSKÝ PLES VYNESL TĚMĚŘ DVĚ STĚ TISÍC KORUN NA CHARITU

Jubilejní 10. hejtmanský ples, který se konal 27. února v Clarion Grandhotelu Zlatý lev v Liberci, vynesl na dobročinné účely téměř dvě stě tisíc korun. Hejtmán Martin Půta a radní Petr Tulpa předali zástupcům pěti humanitárních společností celkem 175 350 Kč (každá obdržela 35 070 Kč). Dalších dvacet tisíc korun poputuje do Kryštofova Údolí na opravu sochy čurajícího voříška, kterou v minulých měsících poničil zatím neznámý vandal.

Hejtmán Martin Půta a radní Petr Tulpa předávají šek Markétě Binderové z Centra pro zdravotně postižené Libereckého kraje. Foto: Liberecký kraj

PRŮVODCE LIBERECKÉHO KRAJE UŽ I V CHYTRÉM MOBILU

Nová aplikace umožní uživatelům najít ve svém mobilu kompletní informace o Libereckém kraji. Kromě nabídky ubytování, stravování nebo kulturních a sportovních akcí bude např. také možné zjistit, co všechno vidíte v okolí vaší aktuální polohy. Aplikace, kterou si můžete zdarma stáhnout prostřednictvím stránek www.liberecky-kraj.cz, je zatím k dispozici pro telefony s operačním systémem Android, verze pro iOS a Windows Phone budou brzy následovat.

LIBERECKÝ KRAJ BUDE JEZDIT ELEKTROMOBILEM

Hejtmán Martin Půta převzal od společnosti ČEZ elektromobil Nissan LEAF. Vůz byl kraji k užívání zapůjčen v rámci projektu Elektromobilita ČEZ. „Vítáme možnost vyzkoušet výhody elektromobilu, k nimž patří zejména tichý a nízkonákladový provoz. Je to v souladu s naším zodpovědným působením v oblasti životního prostředí. Elektromobil budou využívat naši zaměstnanci při jízdách za pracovními povinnostmi,“ řekl hejtmán. ←

Více informací na www.kraj-lbc.cz/aktuality

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Švýcarský kanton St. Gallen je nejvýznamnějším partnerem Libereckého kraje. S jakým dalším regionem by se měl náš kraj snažit navázat podobně úzkou a bohatou spolupráci?

St. Gallen. Foto: St. Gallen-Bodensee Tourismus

VÍT PŘÍKASKÝ (ČSSD)

Preferoval bych ještě přeshraniční regiony Horní Slezsko a Sasko. Obecně bych u ostatních zahraničních partnerů doporučoval vyhodnotit dosavadní spolupráci a podle toho ji případně rozvíjet.

FRANTIŠEK PEŠEK (KSČM)

I když vzdálenější partner může obohatit spolupráci zkušenostmi, které jsou odlišné od našich místních, myslíme si, že je na čase hledat partnera blíž k nám. Například v sousedním Sasku nebo Polsku, abychom dotáhli k co nejlepšímu výsledku spolupráci v těch oblastech, kde se ještě vyskytují nedostatky.

VLADIMÍR RICHTER (ODS)

Je prospěšné, že se přátelské vztahy rozvíjejí bez ohledu na to, kdo je zrovna zastoupen ve vedení našeho kraje. Rezervy bych viděl v nedostatečných kontaktech se sousedy. Regiony v Polsku a v Německu jsou nám blízké nejen geograficky, ale máme i mnoho společných témat a problémů k řešení.

MICHAEL CANOV (SLK)

Osobně bych velice uvítal užší spolupráci a partnerství s polským Dolnoslezským vojvodstvím. Sám na sobě pocituji, ač jsem svůj celý život prožil u polské hranice, jak stále toho o sobě málo víme. Přitom sousedství a navzájem srozumitelný jazyk po partnerství přímo volá.

VLADIMÍR OPATRŇÝ (ZPLK)

Větší pozornost bych věnoval aktivní ekonomické diplomacii, která by se více orientovala na trhy dynamicky se rozvíjejících ekonomik, kde komunikace a vazby mezi regionálními samosprávami významně přispívají k úspěšnému navazování a rozvíjení obchodních vztahů. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1

OSOBNOST KRAJE

HANS HILLER

Na samém počátku bohaté a dlouholeté spolupráce mezi Libereckým krajem a kantonem St. Gallen stál jeden jediný muž a jeho odhodlání osobně pomoci naší znovu rodící se demokracii. Profesor Hans Hiller (88) srší neustále spoustou energie, takže není těžké si představit, jak se mu něco takového mohlo podařit.

Byl jste u úplného začátku spolupráce mezi Libereckým krajem a kantonem St. Gallen. Můžete mi říci, jak celý projekt vlastně vznikl?

Všechno začalo pádem železné opony v roce 1989. Jako historik, který se zabývá dějinami devatenáctého a dvacátého století, jsem poválečné umělé rozdělení Evropy vždy vnímal jako hnusné a zbytečné. Proto jsem měl obrovskou radost, když to všechno skončilo. Ale současně jsem si uvědomoval, že nesmí zůstat jen u toho. Chtěl jsem novým demokraticím také nějak osobně pomoci. O tom, které zemi konkrétně, jsem nemusel nijak dlouze přemýšlet. Československo mi bylo vždy velmi blízké.

Jak to?

Ještě jako žák základní školy jsem zažil Mnichovskou dohodu. Tehdy jsme tady ve Švýcarsku měli strach, že další na řadě bychom mohli být klidně my. V té době nebylo v Evropě mnoho opravdových republik. Československo, hlavně díky Masarykovi, který mimochodem znal Švýcarsko velmi dobře, mezi ně bezesporu patřilo. Váš první prezident dokázal dostat vaši republiku po první světové válce opravdu daleko. Jedním z dalších důvodů byla také Praha. Město, které bylo po několika staletí označováno za hlavní město Evropy. A také lidé jako

Karel IV., Jan Hus nebo Václav Havel. Takže je vám jasné, že jsem o svém výběru nemusel nijak zvlášť přemýšlet.

A Liberecký kraj?

Na gymnáziu v St. Gallenu, kde jsem tehdy učil, jsem měl dva české kolegy – emigranty. Jeden z nich byl profesor Jan Tichý, který před svou emigrací v roce 1969 působil právě v Liberci jako prorektor Vysoké školy strojní v Liberci (*dnešní TUL – pozn. autora*). Zeptal jsem se ho, co by tam lidé nejvíc potřebovali a on mi řekl, že je tam velký nedostatek kopírek.

Takže už zbývalo sehnat jen ty kopírky...

V prosinci 1989 jsem procházel nádvořím klášterního komplexu, ve kterém sídlí i zdejší vedení kantonu, a najednou mě napadlo, že bych se tam mohl zeptat. A vyšlo to, dali mi zdarma sedm vyřazených kopírek. Zbývala už jen maličkost – sehnat peníze na jejich opravu. Bylo to tři tisíce franků a já v tu chvíli absolutně netušil, kde je sehnat. Ale pak mě napadlo zorganizovat se studenty o přestávkách ve škole prodej jejich koláčů a sladkostí, které si přinesli z domova. A těch tři tisíce franků jsme právě tímhle způsobem dokázali vybrat. Stačila trocha iniciativy, trocha naivity a pořádný kus energie.

Jaká byla vaše první návštěva v Libereckém kraji?

Ještě bych chtěl zmínit svého druhého českého kolegu z gymnázia, Tomáše Kupku, který v únoru 1990 naložil všechny kopírky do svého auta a zdarma a ve svém volném čase je odvezl do Liberce. Mě pozvali ještě ten samý rok na jaře. Přijali mě jako nej-

- 1 | Hans Hiller byl na samém počátku spolupráce mezi kantonem St. Gallen a Libereckým krajem. Foto: Petr Vondřích.
- 2 | Studenti mimošského gymnázia při návštěvě svých kolegů z Kantonsschule ve Wil v rámci výměnného jazykového pobytu. Foto: Archiv Gymnázia Mimoň.
- 3 | Sedm kopírek pro Liberec – dobový novinový článek o akci, která odstartovala dlouholeté partnerství mezi oběma regiony. Foto: Archiv Kooperace St. Gallen–Liberec ČR.
- 4 | Město Oberengstringen darovalo městu Osečná hasičský vůz s rotační rampou. Foto: Archiv Kooperace St. Gallen–Liberec ČR.

2

3

4

svatějšího ze všech svatých. Ohromilo mě, když mi začali ukazovat, kde všude ty naše stroje našly využití. Pamatuju se, že jednu kopírku dostala třeba tehdy znovu obnovená sociálně demokratická strana, další studenti na vysoké škole, na gymnáziu atd. Při mých návštěvách těchto míst vznikla také myšlenka na vzájemné výměny mezi studenty. Do toho se přidala liberecká nemocnice s návrhem na spolupráci s naší kantonální nemocnicí. Bylo jasné, že pokud budeme chtít tohle všechno zorganizovat, budeme potřebovat nejen nějaké peníze, ale také organizaci, která by tyto aktivity zaštitila. V červnu 1990 tak vznikla Kooperace St. Gallen–Liberec a zbytek už je historie. ←

Text: Petr Vondřích

- 1 | Městu St. Gallen se občas také říká Alpská brána.
Foto: St. Gallen-Bodensee Tourismus
- 2 | Stadtlounge – obývací v samém centru města.
Foto: St. Gallen-Bodensee Tourismus
- 3 | Univerzita St. Gallen patří k nejuznávanějším ekonomickým vysokým školám na světě.
Foto: St. Gallen-Bodensee Tourismus
- 4 | Melanie Diem a Denise Weber se s láskou starají o útulnou kavárnu Franz. Foto: Archiv Kafi Franz.
- 5 | Hora Säntis je se svými 2504 metry přirozenou dominantou celého regionu. Foto: Säntis-Schwebbahn AG

U PŘÁTEL

ST. GALLEN

St. Gallen, ležící nedaleko Bodamského jezera ve východní části Švýcarska, nabízí všechno to, co jste kdy od návštěvy Švýcarska čekali. Historie hlavního města stejnojmenného kantonu sahá až do 7. století, kdy si zde sv. Havel postavil poustevnu. Na stejném místě byl o století později založen benediktínský klášter, který tam už jako [Opatství sv. Havla](#) stojí dodnes a v roce 1983 bylo zařazeno do Seznamu světového dědictví UNESCO. V areálu opatství najdete také nádhernou barokní [knihovnu](#), která se svými bohatými historickými sbírkami řadí k nejvýznamnějším knihovnám na světě vůbec. St. Gallen patřil až do poloviny 18. století k předním světovým centrům textilního průmyslu, dnes jeho někdejší hegemonii v tomto odvětví připomíná už jen ruční výroba výšivek pro pařížské módní domy a [textilní muzeum](#). St. Gallen dnes ale rozhodně není jen poklidným městem s bohatou historií, o čemž se můžete přesvědčit téměř na každém kroku. Jen několik metrů od starobylého opatství se tak procházíte po obřím červeném tartanovém koberci, hojně oceňovaném moderním architektonickém díle, které centrum St. Gallenu proměnilo v jeden velký [obývací plný života](#). Nedaleko vlakového nádraží najdete v rozlehlém areálu bývalého železničního depa [kulturní centrum Lokremise](#), které každý měsíc připravuje bohatý program současného umění. Další tamní významná kulturní instituce, [galerie Kunst Halle](#), na

sebe dokázala nedávno strhnout celosvětovou pozornost, když představila počítač, který byl naprogramován tak, aby dokázal sám nakupovat na internetovém černém trhu. Na adresu galerie tak byl kromě drog a nekolkovaných cigaret doručen také falešný maďarský pas. O to, aby St. Gallen nežil jen minulostí, se starají také studenti zdejší [univerzity](#), která se řadí k nejrespektovanějším ekonomickým vysokým školám na světě. Město každé léto také ožívá díky [hudebnímu festivalu Open Air](#), který svým významem přesahuje daleko hranice regionu. Návštěva St. Gallenu by nebyla kompletní, aniž byste ochutnali místní specialitu, grilovanou bílou klobásu Gemperli, jejíž tradice má kořeny již v 15. století a která se jí zásadně bez hořčice. Příjemně posedět se dá také v řadě místních kaváren a restaurací, zkuste třeba [Kafi Franz](#) nebo [Tankstell](#). Ujít byste si neměli nechat ani krásný výhled na město, který se vám nabídne na konečné stanici pozemní lanovky [Mühleggbahn](#). Nedaleko odtud je ještě komplex tří venkovních secesních koupališť [Drei Weieren](#), oblíbené místo oddechu nejen místních obyvatel. A určitě si najdete čas na prohlídku okolí St. Gallenu. Na výlety k průzračným vodám [Bodamského jezera](#) nebo na [Säntis](#), nejvyšší vrchol Appenzelských Alp, určitě jen tak nezapomenete. ←

Text: Petr Vondřich

Více informací na www.st.gallen-bodensee.ch

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedou je Petr Vondřich. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 4/2015 vyšlo 1. dubna 2015, uzávěrka byla 16. března 2015.

www.kraj-lbc.cz